

Gaisma

Nr. 10 (89) OKTOBRIS 2026

AUDIOGRĀMATAS

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2026 : 9+

*Lasa Latvijas Neredzīgo bibliotēkas darbinieki, 2026. gada ieraksts,
1 CD (9 st. 46 min.)*

LNB lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2026” audiogrāmatu kolekcijas “9+ grupā” iekļauti trīs latviešu autoru oriģināldarbi – Mārītes Tabitas Kalniņas “Nejaucēni” (Zvaigzne ABC), Leldes Jaujas “Superspējas un kāmīša spoks” (Liels un Mazs), Andra Akmentiņa dzejoļu krājums “Klātbūtne” (Liels un mazs), kā arī somu autores Kaisas Pāslo “Jokeinšteins” (Pētergailis) un norvēģu rakstnieces Maijas Parras “Mēs ar Tūru” (Liels un mazs) tulkojumi.

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2026 : 11+

*Lasa Latvijas Neredzīgo bibliotēkas darbinieki, 2026. gada ieraksts,
2 CD (22 st. 20 min.)*

LNB lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2026” audiogrāmatu kolekcijas “11+ grupā” iekļauti četri ārzemju autoru tulkojumi – vācu Sāras Jēgeres “Un pasaule tā aizlido” (Jāņa Rozes apgāds), slovēņu Viko Mēderndorfes “Kā filmā” (Aminori), beļģu Sandras J. Paulas “Tumsas skola” (Zvaigzne ABC), zviedru Sofijas un Amandas Šanfro kopdarbs “Žirafes sirds ir neparasti liela” (Jāņa Rozes apgāds) un viens latviešu rakstnieces

Džeinas Šteinbergas oriģināldarbs «Zvaigžņu bērns» (Zvaigzne ABC).

Džeina Šteinberga – Zvaigžņu bērns

Lasa Jurgis Vancāns,

2026. gada digitāls audioieraksts (4 st. 3 min.)

Rāmā augusta vakarā kādā Ziemeļkurzemes sētā līdz ar zvaigžņu lietu uzrodas mazs puisēns no vikingu laika. Arnem kopā ar krustmāti Lidiju nāksies iepazīt mūsdienu dzīves ritmu, atklāt dažādus teiksmainus tēlus, kuri dzīvo turpat Pitragā, un saprast, vai vispār ir iespējams rast ceļu mājup. Grāmata atgādina: mūsu laikmetā, kurā tehnoloģijas bieži aizsedz jēgu, joprojām pastāv burvība, kas slēpjas vienkāršās lietās: dabā, attiecībās, spējā būt klātesošiem.

Gājēji : latviešu fantāzijas un fantastikas stāsti

Lasa Jurgis Vancāns, 2026. gada ieraksts, 1 CD (9 st. 4 min.)

Dzeltens taksometrs, golfa nūja un kaķis! Kas tiem kopīgs? It kā nekas... tikai šie tēli ar neparastu uzstājību atkārtojas jaunajā latviešu fantāzijas un fantastikas rakstnieku stāstu krājumā "Gājēji". Kāpēc? Un tas vēl nav viss – šis krājums ievelk lasītāju vēl citu mīklu minēšanā. Ar ko nodarbojas Sapņu pūtējs? Kā darbotos ar domām vadāma automašīna? Vai bubulis pagultē ir tikai izdomājums? Ko tu darītu, ja varētu pārrakstīt pagātņi? Vai, vēl vairāk – nākotņi? Rakstnieki nesola skaidras atbildes, bet vienu gan var apsolīt – krāsainu, aizraujošu, pat žilbinošu ceļojumu iztēles pasaulē, kas bieži vien tik nemanāmi pārplūst mums pazīstamajā realitātē, ka nākas saprast – mēs visi esam tikai gājēji kādā noslēpumainā, līdz galam neizzināmā sapņu, ideju un neparastu notikumu satiksmē. Satiksmē, kurā dažbrīd notiek avārija, un tad neizskaidrojamais un fantastiskais pēkšņi kļūst redzams.

Grāmata par mums pašiem : dzejas krājums

Lasa Latvijas Neredzīgo bibliotēkas darbinieki,

2026. gada digitāls audioieraksts (26 min.)

Grāmatā iekļauta satura un formas ziņā daudzveidīga dzeja, kuru sarakstījušas personas ar garīga rakstura traucējumiem. Dzejas krājums ļauj ielūkoties dzejas autoru jūtu pasaulē, domās un savā ziņā arī pasaules redzējumā. Grāmatas ilustrācijās ir attēloti Dienas aprūpes centra "Saulespuķe" un Specializēto darbinīcu apmeklētāju radošie darbi.

Sofija Šanfro, Amanda Šanfro – Žirafes sirds ir neparasti liela

Lasa Dina Kāgane-Kovaļova,

2026. gada digitāls audioieraksts (5 st. 20 min.)

Vegai ir deviņi gadi, viņa dzīvo ar Tēti un ir apveltīta ar spēju saskatīt dažnedažādus fantastiskus zvērus. Asfaltbebris, gājēju pāreju zebras, vampauši un punktaini rūtoti degunradži ar tiem meitene saprotas krietni labāk nekā ar vienaudžiem. Tēti Vegas iztēle allaž ir darījusi bažīgu, un, kad viņa stāsta par saviem dzīvniekdraugiem, no Tēta acīm nopil pa skumjai lietus lāsei. Vienīgais, kurš saprot Vēgu, ir viņas vectētiņš Hektors, kurš arī apveltīts ar spēju redzēt neparasto. Tad Tēta dzīvē ienāk salti valdzinošā Viola. Vega saprot – Tētis ir jāglābj! Vienīgais risinājums ir doties mamma meklējumos. Iztēles bagātais romāns ir stāsts par ilgām pēc pilnas ģimenes un savas vietas pasaulē, par tiesībām tikt pieņemtam un arī par prasmi pieņemt - gan sevi, gan citu izvēles un pieredzi.

Šarlote Linka – Vientuļā nakts

Lasa Anīta Muičinece, 2026. gada ieraksts, 1 CD (17 st. 58 min.)

Aukstā decembra naktī jauna sieviete viena pati brauc pa vientuļu Ziemeļjorkšīras tīreli. Nākamajā rītā viņa tiek atrasta noslepkavota savā automašīnā, kas ir gandrīz ieputināta sniegā uz lauku ceļa. Taču pat sniegs nespēj noslēpt visas pēdas... Ir lieciniece, kas redzējusi, kā pa ceļam viņas automašīnā iekāpj kāds

vīrietis. Viņas draugs? Svešinieks? Viņas slepkava? Keita Linvila, kura atstājusi Londonu un darbu Skotlendjardā, lai strādātu kopā ar Kalebu Heilu, sāk izmeklēšanu un ātri nonāk uz pēdām, kas ved pagātnē uz kādu neatrisinātu lietu, kuru savulaik izmeklēja Kalebs. Šī ir ceturtā grāmata kriminālromānu sērijā par izmeklētāju Keitu Linvilu. Labā ziņa – tās visas var lasīt arī neatkarīgi citu no citas.

AUDIOGRĀMATAS KRIEVU VALODĀ

Вера Колочкова – Выбери меня

Читает Кристина Кокина,

запись 2026 года, 1 компактдиск (5 ч. 11 мин.)

Кто знает, где больше счастья – когда ты любишь или когда любят тебя? Своего первого мужчину Варя любила до самозабвения, но он решил с ней расстаться. Второй полюбил ее так, что пылинки с нее сдувал, но она была к нему холодна. И вот наконец судьба подарила ей любовь взаимную, правда, увы, с женатым мужчиной. Как быть – отказаться от счастья или начать жизнь с чистого листа, не думая о чувствах других людей? А есть ли у нее право ломать чужие судьбы?

GRĀMATAS PALIELINĀTĀ DRUKĀ

Daina Šadre – Vilkatis

Mazpilsētā tiek atrasta noslepkavota jauna sieviete. Pēc kāda laika vēl viens upuris – atkal sieviete. Rodas versija, ka mazpilsētā darbojas sērijveida slepkava. Visi iedzīvotāji ir šausmās un šokā, arī vietējās bibliotēkas darbiniece Katrīne, kura – kā brīdina no Rīgas atsūtītais izmeklētājs Tomass Jansons – pati atbilst upura profilam. Tomēr ziņkārīgā un kustīgā Kate nevar palikt mierā, īpaši tādēļ, ka aizdomas pavisam negaidīti krīt uz viņas kolēģi Ullu. Un tad Kate tiek nolaupīta...

Alise Melvina – Pele un upe : ceļojums dabā

Pele dodas ceļojumā lejup pa upi. Nesteidzīgi iroties pa straumi, skatam paveras ļoti dažādas ainavas. Paceļot atlokus, var ielūkoties mājās un veikalos, kas atrodas upmalā, un censties saskatīt augus un dzīvniekus, kas sastopami upes krastos. Grāmatas pēdējās lappusēs lasītāji vairāk uzzinās par putniem, kukaiņiem, zīdītājiem un augiem, kas atrodami upes krastos, un paskatīsies, ko Pele ņēma līdzi savā braucienā.

Ana Pessoa – apkārtceļš

Ir vasara. Draugi aizbraukuši brīvdienās. Vecāki arī. Draudzene pateikusi, ka viņai vajag laiku. Migels ir mājās viens. Skatās televīziju, spēlē datoru, lasa satiksmes noteikumus. Pasaule tveicē šķiet sastingusi. "Vēlos tikai, lai nekas nenotiktu. Lai viss paliktu, kā ir. Ļoti klusa planēta. Ar savu gravitācijas likumu, saviem satiksmes noteikumiem." Kurp aizvedīs šis apkārtceļš? Jauniešiem adresētais portugāļu autoru grafiskais romāns atveido savas vietas un identitātes meklējumus. Autori to dara mākslinieciski mūsdienīgi, sižetiski gudri, iejūtīgi un bez nosodījuma. Grāmatas lielākā vērtība ir tieši šis vērojums bez uzstājīga vērtējuma. Stāsta plūdums ir nesteidzīgs, ar pauzēm un flešbekiem.

Andre Snaijs Magnasons – Laika lāde

Sigrūna un viņas ģimene krīzes apstākļos nolemj paslēpties aizvērtās lādēs, kurās cilvēki nav pakļauti laikam. Tādas ir iegādājušies daudzi. Kad Sigrūnas lāde atveras, viņa sastopas ar pasauli, kurā valda pamestība un postījumi. Sigrūna pievienojas bērnu grupai un savādai sievietei, kas viņiem vēsta teiksmainu stāstu par karali, kurš iekaroja pasauli un ilgojās uzvarēt laiku. No rūķiem ieguvīs burvju lādi, kas izgatavota no zirnekļa zīda, kura pinums ir tik blīvs, ka pat laiks nespēj izklūst tam cauri, karalis cer

pasargāt savu princesi no novecošanas. Burvju lāde no tālās pasakas ir nonākusi mūsdienās kā komerciāls piedāvājums, kas cilvēkus attur no saprātīgas rīcības: tā vietā, lai savu pasauli saglabātu, viņi ieslēgušies lādēs, lai vienkārši sagaidītu labākus laikus. Vai bērni spēs to vēl glābt?

Andris Akmentiņš – Klātbūtne

Andra Akmentiņa pirmajā dzejas krājumā bērniem iekļauti 36 dzejoļi, kas izdzīvoti un uzrakstīti kopā ar dēliem – dvīņiem Edgaru un Bruno. Puikām augot, ir izaugusi arī grāmata, kurā bērnu un pieaugušo vieno klātbūtne – ne ar ko neaizstājams un ne par kādu naudu nenopērkams dārgums. Grāmatā dzejoļi ir ekspresīvi un blīvi, tie rit strauji, tajos uzliesmo un risinās dramatiski konflikti, eksplodē traki joki un atklājas mīlums, kas vieno bērnus un vecākus. Autors spēlējas ar valodu, pieņem bērnu spēles noteikumus vai piedāvā savus, ievilinot lasītāju valodas biezoknī, kur tiek meklēti vārdi notikumiem un sajūtām.

Anti Tuomeinens – Cilvēks, kas nomira

Trīsdesmit septiņus gadus vecais sēņu biznesa uzņēmējs Jāko Kaunismā uzzina šokējošu ziņu: viņš mirst, jo kāds viņu ilgstoši un mērķtiecīgi indē. Apņēmies noskaidrot slepkavas identitāti, pirms pienāks viņa stunda, Jāko uzsāk bīstamu un galvu reibinošu izmeklēšanu. Šis process pārvēršas notikumu virpulī, kas pilns ar absurdām situācijām un spilgtiem personāžiem. Romāns "Cilvēks, kas nomira" ir aizraujošs, melnā humora piepildīts trilleris par dzīvi, nāvi, mīlestību un nodevību.

Anželika Smirnova – Tālu, tālu Austrumos : iepazīsti Ķīnas lauku dzīvi

"... Grāmatā vēlos atklāt jums savas jūtas pret Ķīnas laukiem un padalīties ar stāstiem par Ķīnas sasniegumiem lauku reģionu atjaunošanā. Dosimies atklāt lauku dzīvi dziļi Ķīnas kalnos, kur ierasto pilsētas troksni nomainīs dabas melodijas, ar šo skaņu

ausīs tālāk mūs gaidīs vieta, kur dzīvo pirmās mīlestības garša. Katrai vietai, kurai veltītas grāmatas lappuses, piemīt kaut kas savā veidā unikāls. Vēlos vienkāršā un nesarežģītā veidā pastāstīt par savu pieredzi un ceru, ka mana grāmata iedvesmos un būs kā gids skaistā ceļojumā pa Ķīnas laukiem." (Autore).

Bārbara Kingsolvera – Indeskoka bībele

1959. gadā fanātisks baptistu mācītājs Nātans Praiss kopā ar sievu un četrām meitām dodas no Džordžijas uz Beļģu Kongo misijas darbā. Ziemeļamerikāņu līdzņemtas sēklas un Svētie raksti Āfrikas ciemā izrādās nederīgi. Par skarto pieredzi stāsta ģimenes piecas sievietes. Viņu likteņus grauj mācītāja aklā ticība un Kongo atbrīvošanās no kolonizatoriem. Ģimenei izirstot, katrs meklē savu ceļu, skarot ticības, politikas, vainas apziņas un mīlestības tēmas.

Dace Judina – Vajātājs

Sērijas "Izmeklē Anna Elizabete" 24. grāmata. Kamēr ģenerālis Bass un producentis Vallis Austrijā strādā pie skandalozas filmas par drošībnieku noslēpumiem, Dambergs Rīgā nonāk gūstā. Tikmēr Anna Elizabete un Miks Kaķītis dodas palīgā miljonāra sievai Margaritai Buncei uz Klinšu muižu, kur aiz laipnās ārienes slēpjas briesmas. Pēc divām nežēlīgām slepkavībām un atentāta muižas saimniekam, varoņiem jānogādā uz Austriju slepens arhīvs un jāpiedalās testamenta nolasīšanā Troļļu mājā, kur atkal seko upuri. Anna saprot, ka kļuvusi par marioneti kāda spēlē.

Daina Grūbe – Vesperis

Vesperis ir visnotaļ noderīgs darbarīks, vai ne? Ar to var paveikt daudz laba un vērtīga. Taču nedod Dievs, ja tas trāpa ne tur, kur vajadzētu! Tāds belziens var sagraut ne tikai visu, kas apkārt, bet arī pašu cilvēku, kura rokas ir turējušas šo rīku. Vai šī vēstījuma galvenais varonis Ardis Vesperis, pavisam jauns, bet jau pieaudzis (vai pieaudzis?) vīrietis, tiks galā ar sava uzvārda uzlikto smagmi? Vai viņa dzīvi nesagraus viens aplams sitiens?

Danuta Batruma – Nakts brīze

Četras draudzenes pēc gadiem ilgas atšķirtības satiekas greznā piejūras villā, cerot uz līksmu atkalredzēšanos ar kokteiļiem, smiekliem un atmiņām par bezrūpīgajiem studiju laikiem. Taču jau nākamajā rītā viens no villas viesiem tiek atrasts miris, un idille sabrūk. Nedēļas nogale pārvēršas psiholoģiskā slazdā, no kura iespējams izkļūt, tikai uzdrošinoties pateikt patiesību. Jo dziļāk viņas to meklē, jo skaidrāk kļūst – pagātne nav palikusi pagātnē.

Dens Brauns – Noslēpumu noslēpums

Romāns apvieno vēsturiskus faktus, mākslu, simbolus, zinātnes atziņas un negaidītus sižeta pagriezienus. Hāvarda simboloģijas profesors Roberts Lengdons dodas uz Prāgu, lai apmeklētu savas mīļotās, slavenās akadēmiķes Ketrinas Solomonas, lekciju. Viņas sagatavotais manuskripts sola kļūt par sensāciju, jo apstrīd gadsimtiem senus uzskatus. Taču viesnīcā Ketrina un manuskripts negaidīti pazūd. Lengdonam ārpus komforta zonas jāliek lietā visas zināšanas, lai atklātu bīstamu sazvērestību, kas apdraud visu viņam dārgo.

Džefs Hokinss – Prāta kods : 1000 smadzeņu spēks – no cilvēka līdz mākslīgajam intelektam

Grāmata "Prāta kods" piedāvā iedvesmojošu ceļojumu cilvēka prāta uzbūves noslēpumos. Autors Hokinss skaidro, kā miljardiem neironu un triljoniem savienojumu smadzenēs veido mūsu domas, izvēles, valodas izpratni, spēju orientēties telpā un domāt abstrakti. Grāmatā uzsvērts, ka intelekts nav vienkārša informācijas uzkrāšana, bet spēja modelēt pasauli, prognozēt un radīt. Tā aicina uztvert sevi kā dinamisku, nepārtraukti attīstošos sistēmu pasaulē, kurā domāšana, radošums un spēja mācīties kļūst par svarīgāko kapitālu.

Džeina Šteinberga – Zvaigžņu bērns

Rāmā augusta vakarā kādā Ziemeļkurzemes sētā līdz ar zvaigžņu lietu uzrodas mazs puisēns no vikingu laika. Arnem kopā ar krustmāti Lidiju nāksies iepazīt mūsdienu dzīves ritmu, atklāt dažādus teiksmainus tēlus, kuri dzīvo turpat Pitragā, un saprast, vai vispār ir iespējams rast ceļu mājup. Grāmata atgādina: mūsu laikmetā, kurā tehnoloģijas bieži aizsedz jēgu, joprojām pastāv burvība, kas slēpjas vienkāršās lietās: dabā, attiecībās, spējā būt klātesošiem.

Džodžo Moja – Mēs visi dzīvojam šeit

Vientuļā māte Lila cīnās ar divu meitu audzināšanu, iestrēgušu darbu pie jaunās pašpalīdzības grāmatas un bijušā vīra grūtniecību gaidošo draudzeni. Viņas mājā kopā ar Lilu un impulsīvi nopirkto sporta auto uzturas arī viņas patēvs Bils. Kad brīdī, kad spēki jau izsīkst, pie durvīm piekļauvē Holivudas zvaigzne ar miljons dolāru smaidu, Lila tūdaļ atpazīst negaidīto viesi. Tas ir Džīns – tēvs, kurš bijis pazudis sešpadsmit gadus.

Emīlija Henrija – Amizants stāsts

Dafnes līgavainis Pīters pamet viņu bērnības draudzenes Petras dēļ. Palikusi viena svešajā Veiningbejā, Dafne strādā bērnu bibliotēkā un ievācas pie Petras bijušā drauga Mailsa Novaka, kurš vienīgais saprot viņas izmisumu. Abi nolemj tēlot pāri, liekot lietā kopīgus vasaras piedzīvojumus un maldinošu foto publicēšanu. Tomēr izlikšanās liek Dafnei prāt, vai viņa nevarētu no jauna iemīlēties savas sāncenses bijušajā draugā.

Etafa Ruma – Sieviete nav vīrietis

Atklāts romāns par sievietes likteni konservatīvu tradīciju spēkā. 1990. gadā septiņpadsmitgadīgā palestīniete Isra tiek apprecināta un aizvesta uz Ņujorku. Bezlogu istaba, vīra neiejūtība, vīramātes valdonība un spiediens dzemdēt dēlu četrus meitus vietā izdeldē viņas sapņus. 2008. gadā Isras vecākā meita Deja sapņo par

studijām, taču vecmāmiņa spiež viņu precēties. Negaidīta, noslēpumaina vēstule pilnībā maina visu, ko Deja zina par savu ģimeni un dzīvi.

Ērika Bērziņa – Mares lielais sapnis

Stāsts ir par mazo Mari, kas gaida bērnudārza izlaidumu un sapņo par mazu kaķīti, kuru vecāki negrib. Šajā stāstā ir daudz sirds siltuma – Mare no sirds piedod lielajam sunim, kas viņu netīšām saskrambājis, bet Mares tētis, kuram nākas pārvarēt dažas savas bērnības traumas, pavisam negaidot piepilda Mares sapni. Stāsts balstīts autores bērnības atmiņās. Atslēgas vārds šai grāmatai ir vienkāršība. Mares vecākiem nav svarīgi, lai viņiem būtu automašīna, bet viņi nepalaiž garām būtisko sava bērna dzīvē, prot rūpēties, mierināt, sagādāt prieku.

Gājēji : latviešu fantāzijas un fantastikas stāsti

Dzeltens taksometrs, golfa nūja un kaķis! Kas tiem kopīgs? It kā nekas... tikai šie tēli ar neparastu uzstājību atkārtojas jaunajā latviešu fantāzijas un fantastikas rakstnieku stāstu krājumā "Gājēji". Kāpēc? Un tas vēl nav viss – šis krājums ievieļ lasītāju vēl citu mīklu minēšanā. Ar ko nodarbojas Sapņu pūtējs? Kā darbotos ar domām vadāma automašīna? Vai bubulis pagultē ir tikai izdomājums? Ko tu darītu, ja varētu pārrakstīt pagātņi? Vai, vēl vairāk – nākotņi? Rakstnieki nesola skaidras atbildes, bet vienu gan var apsolīt - krāsainu, aizraujošu, pat žilbinošu ceļojumu iztēles pasaulē, kas bieži vien tik nemanāmi pārplūst mums pazīstamajā realitātē, ka nākas saprast – mēs visi esam tikai gājēji kādā noslēpumainā, līdz galam neizzināmā sapņu, ideju un neparastu notikumu satiksmē. Satiksmē, kurā dažbrīd notiek avārija, un tad neizskaidrojamais un fantastiskais pēkšņi kļūst redzams.

Gatis Līdums – Mirušo kurzemnieku stāsti

Bijušie laiki ir kā augsne, no kuras izaug šodiena, un aizgājušās paaudzes kā mūsu saknes ļauj smelt spēku no tās. Gata Līduma "Miruso kurzemnieku stāsti" rāda daļu mūsu vēstures, kas atdzīvojas nevis vietās un gadskaitļos, bet gan cilvēku likteņos. Lai arī stāstītāji ir jau miruši, viņu stāsti ir dzīvi, jo stāsti dzīvo ilgāk nekā cilvēki. Tajos var pasmelties kurzemniecisku spītu un pašapziņu, cilvēcisku sadarbību, apņēmību un, jā, krietnu tiesu veiksmes, kas ļauj izdzīvot un dzīvot arī visgrūtākajos laikos, kad dzīve sit no negaidītas puses.

Ikars Piebalgs – Krāsainā pasaule

Kautrīgs grāmatvedis Gvido cieš no retas redzes slimības un sapņo atkal ieraudzīt krāsas. Viņš ir iemīlējis nenasniedzamajā kolēģē Sandijā, taču, saskaroties ar nedziedināmu diagnozi un tuvojošos nāvi, viņam nākas saskarties ar savām dziļākajām bailēm no dzīves un nāves. Tikmēr tālas nākotnes pasaule ir uzveikusi nāvi, taču saskaras ar tās neparastu atgriešanos. Kāds zinātnieks, pētot šo mistēriju, nonāk sadursmē ar realitātes būtību. Abus varoņus vieno cilvēka apziņa par dzīves trauslumu.

Ilze Eņģele – Nenotveramais Džo

Četrdesmit piecu gadu vecumā Grēta Pelēkā jūtas dzīves zenītā – viņai ir izcila figūra, gandrīz pieaugusi meita, lielisks darbs brālēna Kaspara pasākumu aģentūrā un mīļotais vīrietis. Tiesa, Grēta cenšas nedomāt par savu lomu Kaspara mīlas trīsstūrī. 2019. gada Vecgada vakarā, risinoties aizraujošam attiecību mudžeklim, kur katram ir savi noslēpumi un mērķi, visi raksta vēlējumus nākamajam, 2020. gadam. Šķiet, tam jābūt izcilam gadam, taču vai tiešām nekas nenoies greizi?

Inese Zandere – Kaķa vijole

Dzejas bilžu grāmata "Kaķa vijole" stāsta par skaisto Esparū pili un tās noslēpumainajiem iemītniekiem. Rotaļīgs dzejoļu krājums,

kas aicina ieklausīties valodas mūzikā un ikdienas brīnumos. 11 asprātīgi un ritmiski dzejoļi savij humoru, atskaņas un iedvesmojošus tēlus, padarot tos lieliski piemērotus priekšā lasīšanai un pirmajiem patstāvīgajiem lasījumiem. Dzīvnieki, gadalaiki, pilsētas notikumi un mazās sajūtu drāmas rosina iztēli un sarunas ar bērniem.

Inese Zandere – Skaidu pasaka

Grāmata vēsta par meiteni Evelīnu, kura dodas ceļā, lai noskaidrotu savas saknes gan tiešā, gan pārnēstā nozīmē. Evelīna ir ēveļskaida no Kokpils, viņas mamma ir ēvele, bet tētis - stiprs un gluds dēlis, kurš devies pasaulē veikt svarīgu darbu. Meklējot tēti un atbildes par savu izcelsmi, Evelīna iepazīst plašu koka pasauli: zīmuļus no dažādiem kokiem, malkas klučus, smalkas skaidas un varenus bluķus. Ceļojuma laikā viņa sastopas gan ar noraidījumu, gan ar atklājumiem, līdz beidzot nonāk pie atziņas par savu izcelsmi un piederību. Pasaka rosina jaunos lasītājus domāt par identitāti, drosmi un vietu pasaulē, vienlaikus iepazīstinot ar koka daudzveidīgo izmantojumu un materiālo pasauli caur iztēles prizmu.

Inguna Ula Cepīte – Emma un ekrāni. Lielā jautājumu spēle

Šī ir pirmā bērnu triloģijas "Emma un ekrāni" grāmata – stāsts "Lielā jautājumu spēle", kam sekos "Emma un Košulis planšetkārbā" un "Emma un Dureklis Vieddīvānā". Autore darbā aplūko bērnu vientulību un pieaugušo nespēju runāt ar bērnu vienā valodā pat šķietami draudzīgā ģimenē. Emmas vecāki ne vienmēr izprot meitu, lai gan apgalvo, ka paši iemācījuši viņai gandrīz visus vārdus. Tikmēr Emma pati vēlas piedzīvot radīšanas prieka brīnumu. Stāsta šarmu un koptēlu spilgti iedzīvina poētiskas detaļas un epizodes, kas pieaugušajiem šķiet nebūtiskas, bet bērna pasaulē ir ārkārtīgi nozīmīgas.

Ivars Šteinbergs – ams, ams, ams!

"Ams, ams, ams!" ir gan autora, gan mākslinieka debija bērnu literatūrā. Tajā iekļauti 22 dzejoļi, kuros valda nevaldāma spēle. Dzejoļos tētis spēlē tēti, bērns spēlē bērnu, visi spēlējas viens ar otru, un ne mirkli netiek likta mierā valoda, ar kuru arī var ļoti aizraujoši spēlēties, liekot vārdiem spēlēt arī lomas, kas tiem nemaz nav paredzētas. Te iekļūst gan zinātnisku terminu maģiski virknējumi, gan žargonvārdi, gan dažādu nozīmju piemērošana nejauši dzirdētam vārdam, gan tādu parādību izgudrošana, kuras varētu aprakstīt, saliekot zināmus vārdus kopā pa savam. Šis dzejoļu krājums nav pārsteigums, bet likumsakarīgs solis – un ne vien tādēļ, ka Šteinbergu uz to pamudinājusi dēla piedzimšana, bet arī viņa dabiskā tieksme rotaļāties ar valodu, kas jūtama visā autora daiļradē, pat literatūrkritikā.

Ivo Gilučs – Zīda necēļi

Šis ir zinātniskās fantastikas žanrā veidots romāns, kura darbība notiek tepat Latvijā. Rinci Keišānu varētu uzskatīt par neveiksminieku, jo sieva viņu pametusi, atņēmtas tiesības, un arī kārtīga darba nav. Taču Rincim ir neparasta aizraušanās – kukaiņi – un ar tiem saistīta biznesa ideja. Rincis cer radīt unikālas aizsargaproces, kas pasargātu nēsātājus no dažādiem sīkiem asinssūcējiem.

Jekaterina Griškjāne – Es esmu mājiņā

Kad ir zaudēts kāds mīļais – cilvēks, kaķītis, suņuks, varbūt rotaļlieta, šķiet, ka pasaule kļūst auksta un tukša. Bet mīlestība nepazūd – tā pārvēršas par gaismu, kas vienmēr sildīs sirdi. Katja kopā ar vectēvu dodas brīnumainā ceļojumā, meklējot vietu – īpašu mājiņu, kur mīlestība būtu stiprāka par šķiršanos. Šī grāmata stāsta par zaudējumu, mīlestību un pieņemšanu, sniedzot mierinājumu bērniem un pieaugušajiem. Vēstījums palīdz runāt par sāpīgām tēmām ar maigumu, atpazīt emocijas un atgūt cerību un līdzsvaru. Pasakas pamatā ir pašas autore piedzīvotais. Mazā Katja – tā ir

viņa, Jekaterina Griškjāne, unikāli talantīga māksliniece ar savdabīgu rokrakstu. Grāmatas beigās iekļauti psihologa padomi sarunām ar bērniem zaudējuma bēdu pārvarēšanai.

Joahims Meierhofs – Var krist arī augšup

Aktieris Gundars Āboliņš iztulkojis otro izcili asprātīgo un atklāto vācu aktiera Joahima Meierhofa grāmatu "Var krist arī augšup". Grāmatas stāsts šoreiz dzīves un teātra nomocīto aktieri Joahimu aizved pie viņa mātes, kuras temps un apgriezieni ir apbrīnojami ikkatrā darbībā – vai tā būtu zāles plaušana, masāža vai kūku cepšana. Joahimam neatliek nekas cits, kā mēģināt noturēties līdzī... Daļa no grāmatas iedzīvināta Jaunā Rīgas teātra izrādē ar nedaudz mainīto nosaukumu "Kritiens augšup".

Jurga Vile – Hameleona sapņi

Grāmatā "Hameleona sapņi" mutuļo krāsas un klusi vizuālo bezkrāsaina jūra. Zaļā lapiņa sakalst un sabirst, bet izveidojas stipra draudzība. Nedēļas laikā aizrit vesela dzīve. Hameleons Leons tiek aizvests no savām mājām pie jūras uz akvāriju kādas ģimenes dzīvoklī. Dienās skumjais gūsteknis kļūst melns un nemaina krāsu, kā no viņa tiek sagaidīts. Taču katru nakti viņš redz viskrāsainākos sapņus. Paiet laiks un Leonam šķiet, ka cerība pavisam zudusi, līdz kādu dienu notiek kaut kas negaidīts.

Kaisa Pāsto – Jokeinšteins

Elmers nekad nav apsvēris pasaules lieliskākā jokdara karjeru. Piektklasnieks ir no gluži parastas ģimenes, kurā kopā ar jestru māsu un vecākiem lolo sunīti Hermioni. Tomēr Elmers nejauši izspēlē itin labu joku. Brālēns Robins nelaiž garām izdevību padarīt radnieku pasaulslavenu un kļūst par Elmera joku treneri. Drīz Elmers top par izslavētu joku karali, jo viņa idejas kļūst arvien trakākas. Elmers ķeras pat pie skolas negantākā ķircinātāja Leo pārmācīšanas. Briestot plāniem izjokot Somijas prezidentu, kurš viesojas skolā, rodas jautājums: vai viss nav aizgājis par tālu?

Kamilla Stēna – Atdusas vieta

Eleonora cieš no prozopagnozijas – nespējas atpazīt sejas. Ierodoties savas kaprīzās vecmāmiņas Vivianas slepkavības vietā, viņa sastopas aci pret aci ar slepkavu, taču nespēj to atpazīt. Šīs šausmas un trauksme pārņem viņas realitāti. Kad advokāts paziņo, ka Viviana viņai novēlējusi draudīgu muižu Zviedrijas mežā, kur savulaik mīklaini nomira vectēvs, Eleonora kopā ar draugu Sebastianu, tanti Veroniku un advokātu dodas turp, meklējot atbildes. Tomēr patiesība izrādās bīstama.

Kirils Ēcis – te nu ir tā vasariņa

"Kirils Ēcis, no talanta vai pušu plīsdams, iegailas latviešu dzejas dārzā kā plūme perfektā nogatavošanās pakāpē. Gluži kā būtu jābūt ar siltu laiku, "te nu ir tā vasariņa" nāk autoram īstajā brīdī - grāmata nav nedz novilkta, nedz sasteigta, bet līdzsvaro jaunības trauksmaino redzēšanu ar meistarību ieslīpējuša mākslinieka atskatīšanos. Līdzīgi – reti kura šībrīža autora dzeja iemieso tik daudz ambivalentā laikmetīguma iezīmju, ar to domājot – sirsnību kombinācijā ar smiekliem, tēlainību – ar tiešumu, eksperimentēšanu – ar sirdi plosošu lirismu. Intonatīvi daudzveidīga un atmiņā paliekoša debija." (Ivars Šteinbergs).

Lelde Jauja – Superspējas un kāmīša spoks

Leldes Jaujas otrā grāmata bērniem "Superspējas un kāmīša spoks" turpina stāstu par Gabi Elu un viņas superspējām, kas meitenei palīdz ikvienā dzīves situācijā – dusmu savaldīšanas metode, jūtīgs deguns, perfekta atmiņa, dzejošana, ziņkārība, prasme tēlot emocijas, prasme izdomāt perfektu grupas nosaukumu un daudzas citas! Gabi Elas ikdienā ir daudz pārbaudījumu – viņa aug šķirtā ģimenē, regulāri tiekas ar sava tēta jauno ģimeni, kas nemaz nav tik vienkārši, viņa piedzīvo arī savas mīļās vecmāmiņas nāvi. Kā Gabi Ela ar to visu tiek galā un kā viņai palīdz superspējas, un kas, galu galā, ir kāmīša spoks, uzzināsi, izlasot grāmatu.

Ligita Paegle – Dziesmu svētku pieklīdenis

Vai iespējams nedziedāt nevienā korī, bet tomēr nonākt Dziesmu svētku virpulī? "Dziesmu svētku pieklīdenis" nav tikai stāsts par Dziesmu svētkiem, taču šis īpašais notikums ir neparasta un vienlaikus daudziem atpazīstama vide, kurā parādīt dzīves realitāti un raksturus. Autore asprātīgi apspēlē sadzīviskas situācijas, izceļot tajā netipisko un vienreizējo. Tas ir stāsts par kādu vīrieti bez mājām, kurš Dziesmu svētku nedēļu izmanto savtīgos nolūkos – nodrošinot savas pamatvajadzības. Sāpzinies ar koristēm, viņš dala ar tām savu dzīves telpu, radot dažnedažādus amizantus izaicinājumus un situāciju līkločus.

Marija Parra – Mēs ar Tūru : visas šīs vietas – tie esam mēs

Spraigs un sirsnīgs stāsts par brāļa un māsas attiecībām, ikdienu un pieaugšanu, kas ļauj ieraudzīt dzīvi citādi, nekā līdz šim. Vecākā māsa Īda ir tā, kas stāsta stāstus, bet mežonīgajam un stūrgalvīgajam piecgadniekam Tūram tajos ir galvenā loma. Grāmata adresēta lasītpratējiem un ir lieliski piemērota priekšā lasīšanai.

Māris Rungulis – Piektais pīlēns

Miglainā vasaras rītā pīļu mamma izved savus piecus pīlēnus pirmajā peldējumā pa upi. Cits pēc cita viņi slīd straumē – Pirmais, Otrais, Trešais, Ceturtais... un pašās beigās – Piektais. Mazākais. Pūkainākais. Mazliet neapmierināts ar visu pasauli. Bet tad straume viņu nejauši aiznes prom no ģimenes, un sākas piedzīvojums. Upē slēpjas līdaka. Krastā sēž makšķernieks. Uz laipas tup kaķis. Garām slīd laiva. Uz tilta trokšņo puisi. Un upe nes tālāk... Bērnu literatūras meistara Māra Runguļa siltā, ritmiskā un humorpilnā pasaka sastopas ar krāšņām ilustrācijām, ko radījis izcilais mākslinieks Aleksejs Naumovs. Katrs attēls ir kā atsevišķa glezna – upe, kas plūst cauri lappusēm un nes lasītāju līdz pīlēna piedzīvojumam.

Mārīte Tabita Kalniņa – Nejaucēni

Ja esi bērns, nebrīnies, ka par daudz ko savā dzīvē nevari būt noteicējs. Tev vienīgajam visā 3.a klasē nav viedtālruna, tāpēc klasesbiedri par tevi smejas. Tad vēl skolotāja sapukojās, ka tu un tava klase slikti pazīstat dabu, tāpēc uzdod jums visiem vasaras darbu. Ilgi gaidītajā brīvlaikā vecāki tevi kopā ar māsu iesēdina automašīnā un nogādā uz laukiem pie omes un opja (turklāt bez interneta!). Tur dzīvi bojā dažnedažādas nejaukas radības – odi, kāpuri, dēles, Kolorado vaboles, dunduri, ērces, laputis. Bet tieši šo nejaucēņu dēļ tev dzimst radoša ideja, kā visiem mazliet atspēlēties. Kā tas izvērstās, lasi grāmatā!

Meldra Vītola – Paradīze zemes virsū

Ozolmale ir pilsēta ar perfektu fasādi, tīrām ielām un stabilu varu, kur neērti jautājumi un cilvēki pazūd bez vēsts. Mēra dēls, septiņpadsmitgadīgais Kristofers Ozols, bauda privilēģētu un bezrūpīgu dzīvi. Viss mainās, kad negaidīti pazūd viņa meitene, vides aktīviste Līva. Lai viņu atrastu, Kristoferam nākas ierauties pilsētas ēnu pasaulē un atšķetināt tumšos noslēpumus. Šis spriedzes pilnais romāns pēta varu, atbildību un pieaugšanu, prasot, cik augsta ir maksa par šķietamu paradīzi.

Sandra J. Paula – Tumsas skola

Nākamajā dienā pēc Lielās Vētras Vārnuciema centrā pēkšņi parādās jauna ēka, kas atgādina biedējošu savrupmāju no kinofilmām. Izrādās, tā ir Tumsas skola – internātskola, kurā tiek gaidīti visi Vārnuciema bērni. Divpadsmit gadus vecais Kvintins apjauš, ka ar skolu kaut kas nav kārtībā, bet neviens neieklausās viņa brīdinājumos. Pavisam drīz bērni cits pēc cita mainās – viņi kļūst acīmredzami gudrāki, taču apātiski un neiejūtīgi. Kas īsti ir padomā skolas direktoriem – Bertam un Koletei Meļņiem? Vai Kvintinam izdosies stāties viņiem pretī un izglābt draugus?

Sāra Jēgere – Un pasaule, tā aizlido

Vasaras brīvlaiks! Tūkstošiem iespēju – taču Juris neiziet no savas istabas, jo tur jūtas visdrošāk. Arī Ava sēž mājās, lai gan labprātāk laiku pavadītu āra peldbaseinā vai saldējuma kafejnīcā. Taču meitenei ir mājas arests. "Vienas lietas dēļ," – tā viņa saka. Abi jaunieši apmainās īsziņām. Runā par papīra kolibri locīšanu un par briesmīgākajām dzimšanas dienām. Par sīkiem noslēpumiem un lielām bailēm. Un abu istabas negaidot pārvēršas Visuma plašumos.

Sofija Šanfro, Amanda Šanfro – Žirafes sirds ir neparasti liela

Vegai ir deviņi gadi, viņa dzīvo ar Tēti un ir apveltīta ar spēju saskatīt dažnedažādus fantastiskus zvērus. Asfaltbebri, gājēju pāreju zebras, vampauši un punktaini rūtoti degunradži ar tiem meitene saprotas krietni labāk nekā ar vienaudžiem. Tēti Vegas iztēle allaž ir darījusi bažīgu, un, kad viņa stāsta par saviem dzīvniekdraugiem, no Tēta acīm nopil pa skumjai lietus lāsei. Vienīgais, kurš saprot Vēgu, ir viņas vectētiņš Hektors, kurš arī apveltīts ar spēju redzēt neparasto. Tad Tēta dzīvē ienāk salti valdzinošā Viola. Vega saprot – Tētis ir jāglābj! Vienīgais risinājums ir doties mammas meklējumos. Iztēles bagātais romāns ir stāsts par ilgām pēc pilnas ģimenes un savas vietas pasaulē, par tiesībām tikt pieņemtam un arī par prasmi pieņemt – gan sevi, gan citu izvēles un pieredzi.

Šērlija Anna Makmilana – Greipfrūtu mēnesnīca

"Greipfrūtu mēnesnīca" ir pārlicecinošs, emocionāli bagāts vēstījums par identitāti un drosmi būt pašam – arī tad, ja nākas stāties pretī ietekmīgiem un bīstamiem vienaudžiem. Notikumi risinās elitārā Belfāstas skolā, kur draudzība tiek pārbaudīta līdz galējai robežai. "Greipfrūtu mēnesnīcu" droši var nosaukt par mūsdienu jauniešu pieredzes literāro spoguļi. Grāmatā aplūkotas sarežģītas, bet svarīgas tēmas – sociālā nevienlīdzība, spiediens, attiecību peripetijas un jauniešu pūliņi izprast sevi un savu vietu

sabiedrībā. Autore nebaidās runāt par dzīvi visās tās krāsās, veidojot stāstu, kas uzrunā gan jauniešus, gan pieaugušos.

Viktorija Amelina – Ekskavatora Ekas e-e-ēstāsti

Eka ir mazs ekskavators, taču piedzīvojumi viņam ir lieli – kā īsts supervaronis Eka spēj gan pazudināt, gan izglābt pasauli. Viņš labprāt stāsta, kā ar kausu izsmēlis pusi jūras, kā nocēlis no debesīm zvaigzni, kā gandrīz aiznesis Antarktīdas leduskalnu. Varbūt pasaules runātīgākais ekskavators mazliet pārspīlē? E-e-ē... nu jā... bet tādēļ jau tie ir "Ekskavatora Ekas e-e-ēstāsti"!

Viktorije Hanišova – anežka

Pašpārliecinātā un izglītotā Jūlija nevar radīt bērnus, taču izmisīgi vēlas kļūt par māti. Gaistot sapnim par izsapņoto gaišmataino meitiņu Anežku, viņa apiet likumu, lai savā aprūpē paņemtā romu meiteni Agnesi. Tomēr līdz ar bērnu Jūlija mājās pārnes pati savu aizspriedumu gūzmu. Viņa sāk melot citiem un sev, atklājot cilvēka nespēju tikt galā ar nepiepildītām ilgām un to smagajām sekām.

Viktorije Hanišova – Smilšu kastes detektīvs. Rekonstrukcija

Pēc traģēdijas, kas uz visiem laikiem izsita viņas dzīvi no sliedēm, divdesmitgadīgā Eliška cenšas saprast, vai tās cēloņi meklējami šķietami nenoziņīgos notikumos smilšu kastē. Desmit gadus slāpējusi domas par māti, viņa nolemj uzmeklēt un iztaujāt iesaistītos, lai gūtu atbildi uz smago jautājumu, kāpēc māte tā rīkojās. Eliškas mēģinājumi noskaidrot patiesību un darboties kā izmeklētājam pārvēršas bīstamā apsēstībā, kas gandrīz noved pie vēl vienas traģēdijas.

Vinko Mēderndorfers – Kā filmā

Romānā Mēderndorfers tiešā, bet tajā pašā laikā ļoti smalkjūtīgā veidā pievēršas ģimenes attiecību problēmām, izvedot lasītāju cauri negaidītiem sižeta līkločiem. Lai arī literatūras

skolotāja Gracija apgalvo, ka Gašperam esot visbagātākais vārdu krājums klasē, viņš skolā nav labi ieredzēts. Varbūt pie vainas tas, ka viņš ir nedaudz apaļīgs, bet varbūt kas pavisam cits – kas to lai zina. Viena no klases meitenēm, Tīna, vakaros mēdz ar Gašperu sarunāties videozvanā, bet skolā no viņa izvairās. Gašperam ir labākais draugs Marks, ar kuru kopā viņi stājas pretī klases negantāko zēnu uzbrukumiem. Viņu dzīvē viss it kā ir kārtībā, bet tikai līdz brīdim, kad Gašpers pamana savādas izmaiņas vecāku uzvedībā un saprot, ka ģimenē notiek kaut kas nelāgs. Bet kas īsti? To viņam nepalīdz noskaidrot pat Google.

Zane Kronberga – Nikolass un pērkonskaļais bērnodārzs

Nikolass ir mazs puisēns, kurš labprāt gribētu iet uz bērnodārzu. Taču ir viena nelaime – bērnodārzs ir ļoti skaļš. Patiešām pērkonskaļš! Savukārt Nikolass, tāpat kā daudzi bērni ar autismu, visu dzird tik smalki, ka var saklausīt pat skudras soļus zālē. No trokšņiem viņam sāp ausis, sāp galva un ir bail. Vai Nikolasam, audzinātājam un pārējiem bērniem kopīgi izdosies izveidot bērnodārzu par vietu, kurā visi jūtas labi?

Informāciju sagatavoja:

*Komplektēšanas un apstrādes nodaļas
vecākais bibliotekārs Viktors Suponenkovs*

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas bezmaksas informatīvais materiāls. Izdots Komplektēšanas un apstrādes nodaļā.

Iznāk reizi mēnesī. Redaktors Viktors Suponenkovs.

E-pasts: viktors.suponenkovs@lnerb.gov.lv

Tālrunis: 67514509

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv